

DONATO
CARRISI

DŮM HLASŮ

THRILLER

DŮM HLASŮ

Copyright © 2019 by Donato Carrisi

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Sára Rodová, 2023

Cover © Andrea Falsetti, 2023

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2023

ISBN 978-80-277-3864-9 (pdf)

DONATO
CARRISI

DŮM HLASŮ

přeložila Sára Rodová

VENDETA

*Věnuji Antoniovi.
Svému synovi, svojí paměti, svojí identitě.*

23. února

Pohlazení ve spánku.

Na mlhavé hranici bdění, okamžik předtím, než se zřítila do propasti zapomnění, ucítila na čele lehký dotek útlých ledových prstů, doprovázený smutným a velice něžným zašeptáním.

Její jméno.

Jakmile holčička uslyšela, že na ni někdo volá, vytřeštila oči. A hned dostala strach. Někdo ji přišel navštívit, zatímco usínala. Mohl to být jeden z bývalých obyvatel domu, občas si s nimi povídala nebo slyšela, jak se pohybují podél zdí jako myši.

Jenže přízraky mluvily uvnitř ní, a ne vně.

I Ado – *chudáček Ado*, *melancholický Ado* – ji chodil navštěvovat. Ale na rozdíl ode všech ostatních duchů Ado nikdy nemluvil. Takže ji teď zneklidňovala konkrétnější myšlenka.

Kromě mámy a táty nikdo ze světa živých její jméno neznal.

Bylo to „pravidlo číslo tři“.

Představa, že porušila jeden z pěti příkazů svých rodičů, ji děsila. Vždycky jí důvěřovali, nechtěla je zklamat. Rozhodně ne teď, když jí táta slíbil, že ji naučí lovit pomocí luku, a když už s tím souhlasila i máma. Ale pak se zamyslela: jak by to mohla být její vina?

Pravidlo číslo tři: nikdy cizincům neříkej svoje jméno.

Ona své nové jméno cizincům neřekla a nebylo ani možné, že by se ho někdo cizí dozvěděl omylem. Mimo jiné proto, že už nejméně dva měsíce neviděli v okolí statku ani živáčka. Byli izolovaní na venkově uprostřed ničeho, nejbližší město bylo vzdálené dva dny cesty.

Byli v bezpečí. Jen oni tři.

Pravidlo číslo čtyři: nikdy se k cizincům nepřibližuj a nedovol, aby se oni přiblížili k tobě.

Tak jak se to stalo? Volal na ni dům, jiné vysvětlení neexistuje. Trámy občas zlověstně vrzaly nebo melodicky sténaly. Táta říkal, že dům usedá v základech jako stará paní uvelebená v křesle, která čas od času pocítí potřebu najít pohodlnější pozici. A jí v polospánku připadalo, že jeden z těchhle zvuků zní jako její jméno. To je všechno.

Její neklidná duše se upokojila. Znovu zavřela oči. Spánek ji svým tichým vábením zval, aby ho následovala na vřelé místočko, kde se všechno rozplyne.

Už se mu poddávala, když vtom na ni někdo zavolal znovu.

Tentokrát holčička zvedla hlavu z polštáře, a aniž vylezla z postele, pátrala ve tmě pokoje. Kamna na chodbě byla už několik hodin vyhaslá. Mimo příkrývky její lůžko obléhala zima. Teď už byla úplně vzhůru.

Ať na ni volal kdokoli, nebyl v domě, byl tam venku, v temné zimní noci.

Promluvil skrze nářek průvanu, který proniká pode dveřmi nebo mezi zavřenými okenicemi. Ale ticho bylo příliš hluboké a jí se nedařilo zachytit další hluk, protože jí v uších bušilo srdce jako ryba mrskající se ve kbelíku.

„Kdo jsi?“ chtěla by se zeptat temnoty. Ale bála se odpovědi. Nebo jí možná už znala.

Pravidlo číslo pět: když na tebe cizinec zavolá jménem, uteč.

Vstala z postele. Ale než odešla, nahmatala jednoookou hadrovou panenku, která spala s ní, a vzala si ji s sebou. Nezažehla svítilnu na nočním stolku, vydala se pokojem poslepu. Zvuk jejich drobných bosých kroků se rozléhal po dřevěné podlaze.

Musela upozornit mámu s tátou.

Vyšla na chodbu. Ze schodiště vedoucího do přízemí stoupal pach ohně, pomalu dohořívajícího v krbu. Představila si olivový stůl v kuchyni, na kterém zůstaly zbytky z malé oslavy z předešlého večera. Dort z chleba a cukru, který máma upekla v kamenné peci a z něhož chyběly přesně tři kousky. Deset svíček, které sfoukla na první pokus, usazená tátovi na klíně.

Zatímco se blížila k ložnici rodičů, šťastné myšlenky se vypařily a vystřídal je zlověstné předtuchy.

Pravidlo číslo dvě: cizinci představují nebezpečí.

Viděla to na vlastní oči: cizinci unášeli lidi, odváděli je pryč od jejich blízkých. Nikdo nevěděl, kde ti lidé skončí ani co se s nimi stane. Nebo možná byla ještě moc malá, nebyla připravená, a tak jí to nikdo nechtěl povědět. Jistá si byla jenom tím, že ti lidé se už nevrátí zpátky.

Už nikdy.

„Tati, mami... Venku někdo je,“ zašeptala, ale s jistotou někoho, kdo nechce, aby s ním dál jednali jako s dítětem.

Táta se vzbudil jako první, okamžik nato i máma. A holčička okamžitě získala jejich plnou pozornost.

„Co jsi slyšela?“ zeptala se máma, zatímco táta sahál po baterce, kterou měl neustále připravenou vedle postele.

„Svoje jméno,“ odpověděla holčička váhavě. Bála se, že dostane vynadáno, protože došlo k porušení jednoho z pěti pravidel.

Ale nikdo jí nic neřekl. Táta rozsvítil baterku a zakryl paprsek světla rukou, aby jen mírně rozjasnil tmu v pokoji a vetřelci přitom nezjistili, že jsou vzhůru.

Na nic víc se jí rodiče nezeptali. Zvažovali, jestli jí mají věřit, nebo ne. Ale ne proto, že by ji podezírali ze lži, věděli, že podobnou věc by si nikdy nevymyslela. Museli jen určit, jestli je to, co jim pověděla, skutečné, nebo ne. Holčička si vroucně přála, aby šlo jen o výplod její fantazie.

Máma s tátou byli ve střehu. Ale nepohnuli se. Zůstali potichu, s hlavou mírně zvednutou, a pozorně naslouchali tmě – jako radioteleskopy v její knížce o astronomii, které pátrají v neznámu skrytém na obloze a doufají, ale zároveň se bojí, že zachytí nějaký signál. Protože jak jí vysvětlil táta, zjištění, že ve vesmíru nejsme sami, nemusí být nutně dobrá zpráva: „Mimozemšťani by mohli být i nepřátelští.“

Ubíhaly nekonečné vteřiny naprostého ticha. Ozýval se jen vítr otrásající korunami suchých stromů, teskný nářek korouhvičky z rezavého železa na komínu a brčení starého seníku – jako velryba spící na dně oceánu.

Kovový zvuk.

Kbelík, který spadl na zem. Konkrétně kbelík ze staré studny. Táta ho uvázal mezi dva cypřiše. Byla to jedna ze zvukových pastí, které každý večer kladl kolem domu.

Kbelík byl umístěný vedle kurníku.

Holčička se chystala něco říct, ale máma jí zacpala pusou. Ráda by nadhodila, že je to možná jen noční zvíře – nějaká kuna nebo liška –, a ne nutně cizinec.

„Psi,“ zašeptal táta.

Napadlo ji to až teď. Táta měl pravdu. Kdyby to byla liška nebo kuna, po pádu kbelíku by se jejich hlídací psi určitě rozštěkali, aby upozornili na její přítomnost. Jestliže to neudělali, mohlo to mít jen jediné vysvětlení.

Někdo je umlčel.

Při myšlence, že se jejím chlupatým kamarádům mohlo přihodit něco ošklivého, jí do očí vhrkly horké slzy. Ze všech sil se snažila zadržet pláč, lítost se smísila s nenadálou vlnou hrůzy.

Jejím rodičům stačilo vyměnit si jediný pohled. Věděli přesně, co mají dělat.

Táta vylezl z postele jako první. Rychle se oblékl, ale neobul se. Máma ho napodobila, ale udělala i něco, co holčičku na okamžik zarazilo: zdálo se jí, jako by máma počkala, až se táta nebude dívat, a pak strčila ruku pod matraci, vytáhla nějaký malý předmět a rychle ho schovala do kapsy. Holčička nestihla zjistit, co to bylo.

Připadalo jí to zvláštní. Máma s tátou před sebou neměli tajnosti.

Než se jí na to stačila zeptat, máma jí svěřila druhou baterku, klekla si před ní a přehodila jí přes ramena deku.

„Vzpomínáš si, co teď musíme udělat?“ zeptala se a upřeně se jí zadívala do očí.

Holčička přikývla. Mámin rozhodný pohled jí dodal odvalu. Když se do toho opuštěného statku nastěhovali, asi o rok dříve, vyzkoušeli si tu proceduru – jak tomu táta říkal – snad stokrát. Až do té chvíle nebylo nikdy zapotřebí provést ji naostro.

„Drž svoji panenku pevně,“ radila jí máma, pak sevřela její malou ruku v té své, vřelé a silné, a odvedla ji pryč.

Zatímco scházely po schodech, holčička se na okamžik otočila a uviděla, že táta vzal z komory jeden z kanystrů a teď vyléval jeho obsah podél stěn v patře. Tekutina protékala prkny v podlaze a pronikavě páchla.

Když došly do přízemí, máma ji táhla do zadních místností. Do bosých nohou se jí zadíraly třísky, holčička svírala rty, aby nenaříkala bolestí. Ale stejně to bylo zbytečné,

teď už svou přítomnost skrývat nemuseli. Těm cizincům tam venku bylo všechno jasné.

Slyšela, jak se pohybují kolem domu, chtěli se dostat dovnitř.

V minulosti už se stalo, že je někdo nebo něco přišlo ohrozit na místo, kde se cítili v bezpečí. Ale nakonec se jim vždycky podařilo nebezpečí odvrátit.

Ona i máma prošly kolem olivového stolu, narozeninového dortu s deseti sfouknutými svíčkami. Kolem smaltovaného hrnku na mléko, které by si zítra dala k snídani, kolem dřevěných hraček, co pro ni táta vyrobil, kolem plechovky se sušenkami, kolem polic s knihami, které společně četli každý večer po večeři. Všechno to byly věci, s nimiž se bude muset rozloučit, už po několikáté.

Máma přistoupila ke kamennému krbu. Strčila paži do kouřovodu a něco hledala. Konečně nahmatala konec železného řetězu zčernalého od sazí. Začala ho ze všech sil přitahovat k sobě po kladce schované v komíně. Jedna z pískovcových desek pod ohništěm se pomalu odsouvala. Ale byla příliš těžká, potřebovaly tátovu pomoc. To on tenhle mechanismus vymyslel. Proč se k nim stále nepřipojí? Ta nečekaná okolnost holčičce nahnala ještě větší strach.

„Pomoz mi,“ přikázala jí máma.

Popadla řetěz a tahaly společně. V tom zápalu matka strčila loktem do hliněné vázy na polici nad krbem. Bezmocně se dívaly, jak se roztránila o zem. Místnostmi statku se rozlehl tupý zvuk. O okamžik později někdo začal silně bušit na vchodové dveře. Ty údery doléhaly až k nim jako varování.

Víme, že tam jste. Víme, kde jste. A jdeme si pro vás.

Obě znovu vzaly za řetěz, ještě energičtěji. Kámen pod ohništěm se pohnul o tolik, kolik bylo třeba. Matka namířila baterku na dřevěné schůdky vedoucí do podzemí.

Údery na dveře pokračovaly a stále zrychlovaly.

Holčička s maminkou se otočily k chodbě a konečně uviděly tátu, který se k nim blížil se dvěma lahvemi v rukou: místo zátky měly mokrý hadr. Holčička před časem v lese viděla, jak otec jednu z těch lahví zapálil a pak ji mrštil na suchý strom, který okamžitě vzplál.

Cizinci bušili na vchodové dveře: k velkému údivu celé rodiny se panty, na nichž byly zavěšené, vytrhávaly ze zdi a čtyři zástrčky, které je blokovaly, vypadaly s každým úderem křehčeji.

Vmžiku pochopili, že ta poslední bariéra nedokáže vetřelce zdržet moc dlouho.

Táta se podíval na ně, pak na dveře a znovu na ně. Na proceduru už nezbyval čas. A tak bez většího rozmýšlení kývl jejich směrem a zároveň jednu z lahví postavil na zem, ale jen proto, aby z kapsy vytáhl zapalovač.

Dveře zničehonic povolily.

Zatímco se přes práh hrnuly dovnitř řvoucí stíny, tátův poslední pohled patřil jí a mámě – oběma společně, jako objetí. V těch několika okamžicích se v očích jejího otce nahromadilo tolik lásky a soucitu a lítosti, že se bolest z toho loučení stala navždy sladkou.

Když táta zapaloval hadr, zdálo se, že se zlehka usmívá, jen pro ně dvě. Potom lahev hodil a společně se stíny zmizel ve výhni. Víc holčička neviděla, protože máma ji postrčila do otvoru pod krbem a pak ji s koncem řetězu v ruce následovala.

Scházely po dřevěných stupíncích jako o překot a několikrát jim hrozilo, že zakopnou. Seshora k nim dolehl tlumený hřmot další exploze. A nesrozumitelný křik, rozrušení.

Když se dostaly pod schody, do podzemního vlhka, matka železný řetěz pustila, aby za nimi mechanismus

tu kamennou desku zase uzavřel. Jenže se něco zaseklo a zůstala tam široká škvíra. Máma se pokusila zařízení odblokovat, tahala a škubala. Ale marně.

Procedura spočívala v tom, že v případě napadení se rodina uchýlí tam dolů, zatímco dům nad nimi shoří. Možná se cizinci leknou a utěčou, nebo možná uvěří, že zemřeli při požáru. Plán počítal s tím, že až nahoře znovu zavládne klid, ona, máma a táta otevrou kamenný poklop a vrátí se nahoru.

Ale něco se pokazilo. *Všechno* se pokazilo. Zaprvé, táta nebyl s nimi, a pak ta zatracená deska se nezavřela úplně. Nahoře mezitím všechno vzplanulo. Kouř již pronikal štěrbinou, aby je vyhnal ven. A v tom stísněném podzemí nebyla žádná úniková cesta.

Máma ji odtáhla k nejzazšímu koutu těch katakomb. Pár metrů od nich, ve studené zemi pod cypřišem, byl pohřbený Ado. Chudáček Ado, melancholický Ado. Měly by ho odtamtud vyhrabat, aby ho vzaly s sebou.

Jenže teď už ani ony neměly kam utéct.

Matka jí sundala příkrývku z ramen. „Jsi v pořádku?“ zeptala se.

Holčička tiskla k hrudi jednoookou látkovou panenku a třásla se, ale i přesto přikývla.

„Tak mě poslouchej,“ pokračovala máma. „Teď budeš muset být moc statečná.“

„Mami, já mám strach, nemůžu dýchat,“ řekla a rozkašlala se. „Vylezme odsud, prosím tě.“

„Když vylezeme, cizinci nás odvedou pryč, to víš. To bys chtěla?“ řekla káravým tónem. „Podstoupili jsme tolik obětí, aby se to nestalo, a teď bychom se měli vzdát?“

Holčička zvedla oči ke stropu podzemí. Už je slyšela, pár metrů od nich: cizinci se pokoušeli přemoc plameny, aby je mohli zajmout.

„Dodržela jsem všechna pravidla,“ bránila se mezi vzlyky.

„Já vím, zlatíčko,“ uklidňovala ji matka a hladila ji po tvářích.

Dům hlasů nad nimi nařikal v požáru jako raněný obr. Bylo to trýznivé. Štěrbínou v pískovcové desce se nyní šířil hustší černý dým.

„Už nemáme moc času,“ prohlásila máma. „Zbývá nám ještě jeden způsob, jak odsud odejít...“

Načež strčila ruku do kapsy a něco vyndala. Ten tajný předmět, který skryla i před tátou, byla skleněná lahvička.

„Jeden lok pro každou z nás.“

Vytáhla korkovou zátku a lahvičku jí podala.

Holčička zaváhala. „Co je to?“

„Neptej se a pij.“

„A co se stane pak?“ zeptala se vyděšeně.

Máma se na ni usmála. „To je vodička zapomnění... Usneme, a až se vzbudíme, bude po všem.“

Ale ona jí nevěřila. Proč nebyla vodička zapomnění součástí procedury? Proč o ní táta nic nevěděl?

Matka ji popadla za paže a zacloumala jí. „Jak zní pravidlo číslo pět?“

Holčička nechápala, proč by je měla vyjmenovávat zrovna v tuhle chvíli.

„Pravidlo číslo pět, dělej,“ naléhala máma.

„Když na tebe cizinec zavolá jménem, uteč,“ zopakovala ona potichu.

„Číslo čtyři?“

„Nikdy se k cizincům nepřibližuj a nedovol, aby se oni přiblížili k tobě,“ odpověděla teď hlasem, který začínal znít plačtivě. „Číslo tři zní: Nikdy cizincům neříkej svoje jméno, ale já jsem to neudělala, přísahám,“ ospravedlnila se okamžitě, když si vzpomněla, jak to té noci všechno začalo.

Mámin tón znovu zjihl. „Druhé pravidlo, šup...“

Hned se ozvalo: „Cizinci představují nebezpečí.“

„Cizinci představují nebezpečí,“ připomněla si matka vážně spolu s ní. Pak si přiložila lahvičku ke rtům a usrkla z ní. Znovu jí ji podala. „Mám tě ráda, zlatíčko.“

„Já tě mám taky ráda, mami.“

Holčička se podívala na matku, která jí pohled opětovala. Pak se zahleděla na lahvičku ve své ruce. Vzala ji a bez dalšího váhání spolkla zbytek jejího obsahu.

Pravidlo číslo jedna: důvěřuj jen mámě a tátovi.

Pro dítě je rodina tím nejbezpečnějším místem na světě. Anebo tím nejnebezpečnějším.

Pietro Gerber se na to snažil nikdy nezapomínat.

„Dobrá, Emiliane, chtěl bys mi povědět o tom sklepe?“

Šestiletý chlapeček, který měl tak světlounkou, skoro průsvitnou pleť, že vypadal jako duch, zůstal zticha. Ani nezvedl zrak od hradu z barevných kostek, který spolu do té doby stavěli. Gerber dál trpělivě přidával na hradby kostičky a nespěchal na něj. Zkušenost mu říkala, že Emilian bude muset vhodnou chvílí k mluvení najít sám.

Každé dítě má vlastní tempo, opakoval vždycky.

Gerber se už přinejmenším čtyřicet minut krčil vedle Emiliana na duhovém koberci v té místnosti bez oken, která se nacházela ve druhém patře paláce ze čtrnáctého století ve via della Scala, v historickém centru Florencie.

Budova byla od samého počátku využívána florentskými charitativními institucemi, „aby poskytovala útočiště mládeži na scestí“ čili dětem, které jejich rodiny opustily, protože byly příliš chudé a nemohly je živit, nemanželským potomkům, sirotkům a mladistvým, již byli obětmi nevhodných společenských situací.

Od druhé poloviny devatenáctého století sídlil v paláci soud pro mládež.

V lesku okolních budov, které byly nesmyslně soustředěné na několika málo kilometrech čtverečních a které dělaly z Florencie jedno z nejkrásnějších měst na světě, působila tahle nemovitost skoro anonymně. Ale ani ji nešlo považovat za jen tak ledajaké místo. Díky jejímu původu: v minulosti to byl kostel. Díky zbytkům Botticelliho fresky zobrazující Zvěstování Panně Marii.

A díky herničce.

Vedle kostek, kterými se zaobíral Emilian, tam byl domeček pro panenky, vláček, všelijaká autíčka, bagry a nákladáky, houpací kůň, kuchyňka na přípravu imaginárních pochoutek a různí plyšáci. Taky tam stál nízký stolek se čtyřmi židličkami a kreslicími potřebami.

Ale byla to jen přetvářka, protože všechno na těch dvaceti metrech čtverečních sloužilo k tomu, aby se utajila pravá povaha toho místa.

Hernička byla po všech stránkách soudní síní.

Jednu stěnu zabíralo velké zrcadlo, za nímž se skrývala soudkyně, státní zástupce, ale i obžalovaní a jejich obhájci.

Ten prostor měl chránit psychické zdraví malých obětí, po nichž se vyžadovalo, aby svědčily v bezpečných podmínkách. Za účelem usnadnění svědectví byl dětskými psychology každý předmět v místnosti vybrán a promyšlen tak, aby ve vyprávění nebo interpretaci faktů sehrál přesnou roli.

Děti si do rukou často braly plyšáky nebo panenky a v představení zaujímaly roli svých trýznitelů, zatímco hračky vystavovaly stejnému zacházení, jakého se dostalo jim. Některé dávaly před mluvením přednost kreslení, jiné si vymýšlely pohádky plné odkazů na to, čím si prošly.

Ale občas k jistým odhalením došlo bezděky.

Právě proto z plakátů na stěnách dohlížely na hraní malých hostů veselé pohádkové postavičky společně s neviditelnými mikrokamerami. Každé slovo, gesto nebo chování bylo zaznamenáno, aby se stalo užitečným důkazem pro účely rozsudku. Ale některé nuance nebyly čočky kamer schopné zachytit. Detaily, které se už Pietro Gerber, třebaže mu bylo teprve třiatřicet, naučil přesně rozpoznat.

Zatímco spolu s Emilianem dál stavěl hrad z barevných kostek, pozorně si ho prohlížel a doufal, že zachytí sebemenší projev otevřenosti.

V místnosti bylo dvacet tři stupňů, ze zářivek na stropě se šířilo lehké bleděmodré světlo a v pozadí tikal metronom v rytmu čtyřiceti úderů za minutu.

Nejvhodnější atmosféra pro naprosté uvolnění.

Když se Gerbera někdo zeptal, v čem spočívá jeho práce, nikdy neřekl, že je „dětský psycholog se specializací na hypnózu“. Používal výraz, který vymyslel ten, kdo ho to všechno naučil, a který lépe vystihoval smysl jeho poslání.

Uspávač dětí.

Gerber si uvědomoval, že mnozí lidé považují hypnózu za jakousi šarlatánskou praktiku na ovládnutí cizí mysli. Anebo věří, že zhypnotizovaný člověk ztrácí kontrolu nad sebou i nad svým vědomím a je vydaný na milost hypnotizérovi, který ho může donutit říct nebo udělat cokoli.

Ve skutečnosti to byla jednoduše technika, jak pomoci zbloudilým lidem znovu navázat kontakt se sebou samými.

Člověk nikdy neztrácel kontrolu ani vědomí – důkazem bylo, že malý Emilian si hrál jako vždycky. Díky hypnóze se úroveň bdělosti snižovala, aby okolní svět přestal působit rušivě: vyřazením veškerých vnějších podnětů se zvyšovalo vnímání sebe samého.

Ale práce Pietra Gerbera byla ještě specifitější: spočívala v tom, že učil děti vnést řád do jejich křehké paměti – na půl cesty mezi hrou a skutečností – a rozlišit, co je pravda, a co není.

Nicméně čas, jež měl s Emilianem k dispozici, se chýlil ke konci a Gerber si dokázal představit naštvaný výraz Baldiové, soudkyně pro mladistvé, která se skrývala za zrcadlem spolu s ostatními. To ona ho určila za poradce pro tenhle případ a taky ho poučila, na co se má chlapečka ptát. Gerber měl za úkol vymyslet tu nejlepší strategii, jak Emiliana přimět, aby mu dané informace poskytl. Pokud v následujících deseti minutách nic nezíská, budou muset slyšení odložit na jindy. Psycholog se však nechtěl vzdát: tohle bylo jejich už čtvrté setkání, posunuli se o pár krůčků vpřed, ale skutečný pokrok neudělali.

Emilian – přízračný chlapeček – měl před soudem zopakovat příběh, který jednoho dne nečekaně pověděl učitelce ve škole. Problém byl, že od té doby se o té „záležitosti se sklepem“ vůbec nezmínil.

Žádné vyprávění, žádný důkaz.

Než hypnotizér prohlásil za neúspěšný i tenhle pokus, zkusil s chlapcem naposledy navázat kontakt.

„Jestli o tom sklepeš nechceš mluvit, nevdí,“ řekl. A aniž počkal na jeho reakci, přestal stavět hrad. Místo toho vzal několik barevných kostek a začal budovat novou stavbu hned vedle.

Emilian si toho všiml a zaraženě ho pozoroval.

„Kreslil jsem si v pokojíčku, když jsem uslyšel tu písničku...“ řekl po chvíli tichounce a neďíval se mu přitom do tváře.

Gerber nedal najevo žádnou reakci, nechal ho mluvit.

„Tu o zvědavém chlapečkovi. Znáš ji?“ Emilian zabroukal: *„Jeden zvědavý chlapeček – staví si z kostek*

domeček – když vtom ze tmy slyší hlas – volá na něj zas a zas – je to bubák hrozivý – láká ho ven do zimy – zvědavému chlapečku – chce dát malou hubičku.“

„Ano, tu znám,“ připustil psycholog a dál si hrál, jako by šlo o běžný rozhovor.

„A tak jsem se šel podívat, odkud se ozývá...“

„A zjistil jsi to?“

„Ozývala se ze sklepa.“

Gerberovi se poprvé podařilo odvést Emilianovu mysl z herničky: teď byli u chlapečka doma. Musel ho tam udržet co nejdéle.

„Šel ses podívat, co v tom sklepě je?“ zeptal se.

„Jo, šel jsem dolů.“

Emilianovo přiznání bylo důležité. Za odměnu mu psycholog podal jednu barevnou kostičku a dovolil mu, aby se podílel na stavbě nového hradu.

„Nejspíš tam byla tma. Nebál ses jít dolů sám?“ nadhodil, aby poprvé ozkoušel důvěryhodnost malého svědka.

„Ne,“ odpověděl chlapeček bez váhání. „Bylo rozsvícené světlo.“

„A cos tam dole našel?“

Emilian opět otálel. Gerber mu přestal podávat kostičky.

„Dveře nebyly zamčené jako jindy,“ pokračoval chlapeček. „Máma říká, že je nesmím nikdy otevírat, že je to nebezpečné. Ale tentokrát byly pootevřené. Bylo vidět dovnitř...“

„A ty jsi šel šmírovat?“

Chlapec přikývl.

„Ty nevíš, že se to nedělá?“

Ta otázka mohla vyvolat nečekané důsledky. Pokud by Emilian cítil, že se mu něco vytýká, mohl by se stáhnout do sebe a nic víc neříct. Ale jestli Gerber chtěl, aby jeho

výpověď byla neprůstředná, musel to risknout. Dítě, které nedokázalo pochopit negativní stránku vlastních činů, nemohlo být považováno za důvěryhodného svědka činů ostatních.

„Vím, jenže já na to zapomněl, že se to nedělá,“ omlouval se chlapeček.

„A co jsi v tom sklepe viděl?“

„Byli tam lidi...“ řekl jen.

„Byly to děti?“

Emilian zavrtěl hlavou.

„Takže byli dospělí.“

Chlapeček přikývl.

„A co dělali?“ pobízel ho psycholog.

„Neměli oblečení.“

„Jako když jde člověk do bazénu nebo k moři, nebo jako když se sprchuje?“

„Jako když se sprchuje.“

Ta informace představovala cenný pokrok ve výpovědi: pro děti byla nahota dospělých tabu. Ale Emilian překážku rozpaků překonal.

„A měli masky,“ dodal, aniž se ho na to Gerber ptal.

„Masky?“ Psycholog předstíral údiv, třebaže příběh znal od Emilianovy učitelky. „Jaké masky?“

„Plastové na gumičku, takové ty, co zakrývají jenom obličej,“ řekl chlapeček. „Zvířecí.“

„Zvířecí?“ zopakoval psycholog.

Chlapeček začal vyjmenovávat: „Kočka, ovce, prase, sova... a vlk, jo, byl to vlk,“ potvrdil.

„Proč podle tebe ty masky měli?“

„Hráli si.“

„A co to bylo za hru? Znal jsi ji?“

Chlapeček se na chvíli zamyslel. „Dělali ty věci z internetu.“

„Ty věci z internetu?“ Gerber chtěl, aby se Emilian vyjádřil konkrétněji.

„Leo, jeden můj spolužák, má staršího brácha, kterému je dvanáct. Jednou nám Leův brácha ukázal video na internetu, všichni tam byli nazí a tak divně se objímali a líbali.“

„A tobě se to video líbilo?“

Emilian se zašklebil. „A pak nám Leův brácha řekl, že to nesmíme nikomu říct, protože to je dospělácká hra.“

„Chápu,“ prohlásil psycholog, tón jeho hlasu neprozrazoval, co si o tom myslí. „Jsi moc statečný, Emiliane, já bych se vyděsil k smrti.“

„Nebál jsem se, protože jsem je znal.“

Psycholog se zarazil: šlo o choulostivou chvíli. „Věděl jsi, kdo ti lidé v maskách jsou?“

Přízračný chlapeček na okamžik zapomněl na stavebnici a zvedl zrak k zrcadlové stěně. Za tím sklem na jeho slova mlčky čekalo pět lidí.

Kočka, ovce, prase, sova. A vlk.

V tu chvíli Gerber věděl, že Emilianovi nemůže pomoci. Doufal, že chlapeček pomocí své sotva šestileté životní zkušenosti sám nalezne odvahu vyslovit pravá jména hlavních představitelů té noční můry.

„Táta, máma, děda, babička. A otec Luca.“

Pro dítě je rodina tím nejbezpečnějším místem na světě. Anebo tím nejnebezpečnějším – zopakoval si Pietro Gerber v duchu.

„Dobrá, Emiliane: teď spolu budeme odpočítávat. Deset...“

2

Když slyšení skončilo, Gerber se podíval na mobil, který předtím přepnul do tichého režimu, a našel jen jeden zmeškaný hovor z neznámého čísla. Zatímco přemýšlel, jestli má zavolat zpátky, Baldiová na něj zaútočila otázkou.

„Co si o tom myslíš?“

Soudkyně ani nepočkala, než za nimi Gerber zavře dveře kanceláře. Pochybnosti ji pravděpodobně soužily od chvíle, co přestali Emilianu vyslyšet.

Psycholog moc dobře věděl, že Baldiová se s ním chce honem podělit o dojmy ze svědectví. Ale skutečná otázka zněla jinak.

Mluvil Emilian pravdu?

„Děti mají tvárnou mysl,“ prohlásil Pietro. „Občas si vytvářejí falešné vzpomínky, ale nejsou to lži v pravém slova smyslu: ony jsou upřímně přesvědčené, že jisté zkušenosti prožily, i ty sebeabsurdnější. Jejich fantazie je tak bujná, že se jim zdají pravdivé i věci, které pravdivé nejsou, ale zároveň tak nezralá, že jim nedovoluje určit, co je skutečné, a co není.“

Baldiové to očividně nestačilo.

Než se usadila za psací stůl, zamířila k oknu, a třebaže bylo mrazivé a chmurné zimní ráno, otevřela ho dokořán jako uprostřed léta.

„Tam vedle mám dva mladé adoptivní rodiče, kteří po osvojení dítěte toužili už dlouho, dva milující prarodiče, jaké by si přálo každé vnouče, a kněze, který už léta bojuje za to, aby vytrhl děti jako Emilian z hluboce nepříznivých rodinných podmínek a zajistil jim láskyplnou budoucnost... A ten miláček nám začne vykládat o nějakém pohanském, svatokrádežném orgiastickém rituálu.“

Soudkyně se snažila mírnit rozladěnost sarkasmem, Gerber její frustraci chápal.

Emilian se narodil v Bělorusku, hypnotizér četl jeho složku několikrát. V dokumentech stálo, že když mu bylo dva a půl roku, odebrali ho biologickým rodičům, potom co byl vystaven všemožnému týrání. Mámu s tátou bavilo podrobovat jeho touhu po životě zkoušce, jako v nějaké hře o přežití. Celé dny ho nechávali o hladu nebo plakat a ráchat se ve vlastních výkalech. Naštěstí, řekl si Gerber, si děti do věku tří let nic nepamatují. Ale bylo normální, že kdesi v Emilianově mysli stopy po tom věznění stále přetrvávají.

Otec Luca ho našel v jednom ústavu, okamžitě si ho všiml mezi desítkami dětí: Emilian byl opožděný ve vývoji a sotva mluvil. Kněz, řídící organizaci pro adopce na dálku, jež byla v té bývalé sovětské republice velmi aktivní, mu našel rodinu: mladé manžele ze své náboženské komunity, kterým se po nekonečných a nákladných byrokratických procedurách nakonec podařilo přivést ho do Itálie.

Po jediném roce stráveném ve šťastné rodině Emilian dohnal náskok svých vrstevníků a mluvil poměrně dobře italsky. Ale když už se zdálo, že se všechno mění k lepšímu, začaly se u něj projevovat příznaky dětské anorexie.

Tím, že odmítal jídlo, se z něj stal přízračný chlapeček.

Adoptivní rodiče ho bez ohledu na výdaje vodili po doktorech, ale nikdo mu nedokázal pomoci. Všichni však

věřili, že ta vážná porucha příjmu potravy má původ v osamělé a násilné minulosti.

Třebaže se nedařilo najít vhodnou léčbu, rodiče se nevzdali. Adoptivní matka dokonce odešla z práce, aby se synovi mohla věnovat naplno. Vzhledem k situaci tedy nebylo divu, že Baldiovou ta ikstá pohroma, která se na manžele snesla, pěkně vytočila.

„Myslím, že nemáme na vybranou,“ zadržel ji však Gerber. „Musíme si vyslechnout, co má Emilian na srdci, až do konce.“

„Nevím, jestli se mi ho chce dál poslouchat,“ prohlásila soudkyně se špetkou hořkosti. „V dětství nemáš jinou možnost než mít rád toho, kdo tě přivedl na svět, i když ti ubližuje. Emilianova minulost v Bělorusku je černá díra, kdežto teď se nachází v naprosto opačné situaci a právě zjistil, že má k dispozici mocnou zbraň: lásku svojí nové rodiny. A tuhle lásku bezrestně používá proti nim, tak jako to jeho biologičtí rodiče dělali jemu. A to jen proto, aby zakusil, jaké to je, být v roli trýznitele.“

„Oběť, ze které se stane pachatel,“ souhlasil Gerber, který dál stál jako zařezaný před psacím stolem.

„Ano, přesně tak,“ potvrdila soudkyně přísně a namířila na něj prstem, aby zdůraznila, že uhodil hřebíček na hlavičku. Měla chuť dát průchod emocím.

Anita Baldiová byla prvním soudním úředníkem, s nímž měl Gerber co do činění, když byl ještě stážista, což jí v podstatě dovoľovalo, aby s ním mluvila neformálním tónem. Pietro si k ní ale nikdy nedovolil totéž. Během let ocenil její lekce i výbuchy zlosti, byla to nejspíš ta nejspravedlivější a nejsoucitnější osoba, jakou kdy v oboru potkal. Scházelo jí pár měsíců do penze, nikdy se nevdala a celý svůj život zasvětila oddané péči o děti, které sama neměla. Na stěně za jejími zády visely obrázky, co

jí nakreslily děti, které těmi temnými místnostmi prošly. Její stůl přetékal soudními spisy, mezi nimiž byly rozházené barevné bonbony.

Uprostřed těch dokumentů ležela Emilianova složka. Gerber se na ni zadíval a pomyslel si, že přízračnému chlapeczkovi bohužel nestačilo změnit zemi, jméno a město, aby získal i nový život. Proto se Anita Baldiová tentokrát mýlila.

„Není to tak jednoduché,“ prohlásil dětský psycholog. „Obávám se, že je tu ještě něco dalšího.“

Při té větě se soudkyně naklonila dopředu. „Proč si to myslíš?“

„Všimla jste si, jak ten kluk zvedl oči k zrcadlu?“ zeptal se, ale intuice mu říkala, že Baldiová pro to nemá vysvětlení.

„Ano, a co má být?“

„Emilian navzdory lehkému transu věděl, že ho z druhé strany někdo pozoruje.“

„Ty tvrdíš, že ten trik prohlédl?“ zeptala se ohromeně. „V tom případě je ještě pravděpodobnější, že to bylo jenom divadýlko,“ uzavřela to Baldiová spokojeně.

Gerber byl o jedné věci přesvědčený. „Emilian nás tam chtěl a chtěl, aby u toho byla i jeho nová rodina.“

„Proč?“

„To ještě nevím, ale zjistím to.“

Soudkyně se nad Gerberovým názorem hluboce zamyslela. „Jestliže Emilian lhal, udělal to s jasným záměrem. A totéž platí, pokud řekl pravdu,“ usoudila, když si konečně uvědomila smysl psychologových slov.

„Důvěřujme mu a uvidíme, kam nás svým vyprávěním chce zavést,“ prohlásil Gerber. „Je pravděpodobné, že se nic neprokáže a že si sám začne protirečit, anebo tohle všechno směřuje k něčemu, co nám dosud uniká.“

Nebudou muset čekat dlouho: v případech týkajících se mladistvých pracovala justice rychleji a nové slyšení bylo domluvené už na následující týden.

Vzduchem za oknem otrásl hrom. Na město se hnala bouřka a hlasy turistů spěchajících do úkrytu doléhaly z via della Scala až k nim do třetího patra.

Pietro Gerber si pomyslel, že jestli se chce vyhnout lijáku, měl by okamžitě odejít, ačkoli jeho ordinace byla od soudu vzdálená jen několik ulic.

„Jestli je to všechno...“ řekl jen a naznačil krok ke dveřím v naději, že ho soudkyně propustí.

„Jak se má manželka a syn?“ zeptala se Anita Baldiová a změnila tak téma.

„Dobře,“ odpověděl spěšně.

„Té holky se koukej držet. A kolik už Marcovi je?“

„Jsou mu dva.“ Mezitím se dál díval ven.

„Děti ti důvěřují, já to poznám, víš?“ řekla mu a vrátila se tak k Emilianovi. „Nejen že je dokážeš přesvědčit, aby se otevřely, ale dodáváš jim pocit bezpečí.“ Pak se zarmouceně odmlčela.

Proč je vždycky potřeba se „zarmouceně odmlčet“? pomyslel si Gerber. Ta chvilka napětí byla přede hrou k větě, kterou dobře znal.

A soudkyně skutečně dodala: „Byl by na tebe pyšný.“

Když Pietro Gerber uslyšel tu nepřímou zmínku o *panu B.*, strnul.

Naštěstí se mu v tu chvíli v kapse rozezvučel mobil. Vytáhl ho a podíval se na displej.

Znovu to neznámé číslo, které ho shánělo už během slyšení.

Napadlo ho, že jde o rodiče nebo opatrovníka jednoho z jeho malých pacientů. Všiml si ale, že číslo má mezinárodní předvolbu. Že by to byl nějaký otrava – call centrum,

co mu chce vnutit nějakou „neodolatelnou“ nabídku? Ať to byl kdokoli, poskytl mu dokonalou záminku k odchodu.

„Když dovolíte,“ řekl a pozvedl telefon, aby jí naznačil, že má práci.

„Jasně, klidně běž,“ Baldiová ho mávnutím ruky konečně propustila. „Pozdravuj manželku a dej za mě velkou pusu Marcovi.“

Gerber scházel po schodech soudu jako o překot a doufal, že se bouřce stihne vyhnout.

„Promiňte, co jste říkala?“ zeptal se osoby na druhém konci telefonní linky.

Rušení signálu, elektrické výboje – spojení se pořád přerušovalo. Určitě za to mohla tloušťka zdi toho starého paláce.

„Počkejte, neslyším vás,“ řekl do telefonu.

Jakmile překročil práh budovy, ocitl se na ulici přesně v okamžiku, kdy se rozpršelo. Okamžitě ho smetl úprk kolemjdoucích, snažících se zachránit před apokalypsou. Se zvednutým límcem starého baloňáku Burberry a s rukou na uchu se pokoušel pochopit, co ten ženský hlas chce.

„Říkala jsem, že se jmenuju Theresa Walkerová, jsme kolegové,“ zopakovala ta žena anglicky, ale s přízvukem, který psycholog nikdy neslyšel. „Volám vám z Adelaide, z Austrálie.“

Zjištění, že ten telefonát přichází dokonce z druhé strany světa, Gerbera ohromilo.

„Co pro vás můžu udělat, doktorko Walkerová?“ řekl a přidal do kroku, zatímco voda hněvivě dopadala na všechno kolem.

„Našla jsem vaše číslo na stránkách Světové federace pro duševní zdraví,“ uvedla ta žena, aby získala jeho důvěru. Pak dodala: „Ráda bych s vámi probrala jeden případ.“